

Rapport

Datum
2024-04-11

Diarienummer
6.2.17-04485/2021

Nationella åtgärder för att förebygga och hindra spridning av bakteriell njurinflammation (BKD) hos vattenlevande djur

Innehåll

Nationella åtgärder för att förebygga och hindra spridning av bakteriell njurinflammation (BKD) hos vattenlevande djur.....	1
Innehåll.....	2
1 Syfte och avgränsning med denna rapport.....	3
2 Inledning.....	3
2.1 Nationella åtgärder och godkänt utrotningsprogram.....	3
3 Krav på djurhälsobesök och provtagning.....	4
4 Krav vid förflyttning.....	5
4.1 Särskilda regler för BKD som gäller vid förflyttning.....	6
4.1.1 Regler som gäller vid förflyttning mellan vattenbruksanläggningar.....	6
4.1.2 Nationella bestämmelser för att ta in arter som är mottagliga för BKD från andra medlemsstater till inlandszon.....	7
4.1.3 Nationella bestämmelser för att flytta arter som är mottagliga för BKD från kustzon till inlandszon.....	8
4.1.4 Särskilda regler vid införsel från tredje land.....	8
5 Åtgärder och begränsningar vid misstanke om BKD och bekräftad BKD på vattenbruksanläggning.....	9
5.1 Åtgärder och begränsningar vid misstanke om BKD.....	9
5.1.1 Aktörens skyldigheter.....	10
5.1.2 Provtagning.....	11
5.2 Åtgärder och begränsningar vid bekräftad BKD på vattenbruksanläggning.....	12
5.2.1 Åtgärder som ska vidtas på anläggningen.....	12
5.2.2 Smittskyddsutredning.....	13
5.2.3 Slakt eller avlivning av djur.....	13
5.2.4 BKD-fritt vattenområde.....	14
5.2.5 Saneringsplan.....	14
6 Åtgärder och begränsningar vid misstanke om BKD och bekräftad BKD på vilda vattenlevande djur.....	15
6.1 Åtgärder när Jordbruksverket har fattat ett särskilt beslut om att fastställa en smittad zon vid bekräftad BKD på vilda vattenlevande djur.....	15
7 Användning av vaccin mot BKD.....	16
8 Ersättning.....	16

1 Syfte och avgränsning med denna rapport

I denna rapport sammanfattas Sveriges nationella åtgärder för sjukdomen bakteriell njurinflammation (BKD), inklusive de krav som sedan den 25 april 2024 finns i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2024:6) om åtgärder för att förebygga och hindra spridning av bakteriell njurinflammation (BKD) hos vattenlevande djur (härefter kallad Jordbruksverkets BKD-föreskrift). Avsikten med denna rapport är att ge en helhetsbild över nationella åtgärder för BKD.

Med nationella åtgärder avses åtgärder som Sverige tillämpar som går utöver de bestämmelser som finns i EU:s djurhälsoförordning samt dess underakter.

Rapporten omfattar inte grundläggande djurhälsobestämmelser om dessa inte behöver återges för förståelsen av rapporten.

2 Inledning

Syftet med de nationella åtgärderna för BKD är att fortsätta att förebygga och bekämpa BKD hos laxfisk genom

- krav i samband med förflyttning av djur,
- djurhälsoövervakning samt
- slakt eller avlivning, saneringsåtgärder och smittskyddsutredning vid påvisat fall av BKD i inlandszonen.

Jordbruksverket har enligt ett regeringsbeslut (N2021/779) den 4 mars 2021 getts i uppdrag att utarbeta ett obligatoriskt kontrollprogram för bakteriell njurinflammation (BKD), vilket ledde fram till Jordbruksverkets BKD-föreskrift, som träder i kraft den 25 april 2024. Enligt regeringsbeslutet ska programmet innehålla krav på provtagning och viss bekämpning inom landet som möjliggör en kombination med frivilligt kontrollprogram. De nationella åtgärderna för BKD syftar till att skydda såväl hållen laxfisk som vilda bestånd av laxfisk i inlandszonen.

2.1 Nationella åtgärder och godkänt utrotningsprogram

Sverige har sedan lång tid haft en ambition att bekämpa och i förlängningen utrota fisksjukdomen BKD i inlandszonen. I samband med EES-avtalet och EU-medlemskapet ansökte Sverige om tilläggsgarantier för sjukdomen baserat på ett kontrollprogram. Kontrollprogrammet med s.k. tilläggsgarantier kom slutligen att godkännas av Europeiska kommissionen 2004 och har därefter successivt förlängts. Programmet har delvis förändrats över åren, vilket kommissionen informerats om. Någon aktuell sammanfattning över programmet i sin helhet har inte funnits.

Vid införandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 (EU:s djurhälsoförordning)¹ skärptes kraven på de utrotningsprogram (tidigare kontrollprogram) som ska ligga till grund för s.k. nationella åtgärder (tidigare tilläggsgarantier). Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2021/260² anger att ett utrotningsprogram för sjukdomar som har godkänds i enlighet med artikel 226.3 i EU:s djurhälsoförordning (som BKD) ”bör leda till en förbättrad sjukdomssituation inom en rimlig tidsperiod”. Vidare framgår att tillämpningsperioden för ett utrotningsprogram inte får överstiga sex år från och med dagen för kommissionens ursprungliga godkännande. I vederbörligen motiverade fall får kommissionen på begäran av den berörda medlemsstaten förlänga utrotningsprogrammets tillämpningsperiod med ytterligare sex år.³

Enligt artikel 226.1 i EU:s djurhälsoförordning får nationella åtgärder för att begränsa effekterna av andra sjukdomar än förtecknade sjukdomar vidtas om sjukdomarna utgör en betydande risk för vattenlevande djurs hälsa i en medlemsstat. Medlemsstaten får då vidta nationella åtgärder för att hindra introduktion eller spridning av denna sjukdom. Medlemsstaterna ska se till att de nationella åtgärderna inte går utöver vad som är lämpligt och nödvändigt för att hindra introduktion eller spridning av sjukdomen i fråga inom den berörda medlemsstaten.

3 Krav på djurhälsobesök och provtagning

Övervakningen är en viktig del i strategin för sjukdomsbekämpning som möjliggör tidigt påvisande av överförbara djursjukdomar. Genom övervakning kan de berörda sektorerna och den behöriga myndigheten vidta snabba åtgärder för att förebygga, bekämpa samt utrota den aktuella sjukdomen. Vidare erhålls uppgifter om djurhälsostatusen i varje medlemsstat och i unionen genom övervakningen, så att sjukdomsfrihet kan styrkas och handeln mellan medlemsstater och med tredjeländer underlättas.⁴ Övervakningen är enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625⁵ ”annan offentlig verksamhet” och utförs av Jordbruksverket.

---

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 av den 9 mars 2016 om överförbara djursjukdomar och om ändring och upphävande av vissa akter med avseende på djurhälsa (”djurhälsolag”).

² Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2021/260 av den 11 februari 2021 om godkännande av nationella åtgärder för att begränsa effekterna av vissa sjukdomar hos vattenlevande djur i enlighet med artikel 226.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 och om upphävande av kommissionens beslut 2010/221/EU.

³ Artikel 3.2 i kommissionens genomförandebeslut (EU) 2021/260 av den 11 februari 2021 om godkännande av nationella åtgärder för att begränsa effekterna av vissa sjukdomar hos vattenlevande djur i enlighet med artikel 226.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 och om upphävande av kommissionens beslut 2010/221/EU.

⁴ Skäl 61 i ingressen till EU:s djurhälsoförordning.

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och

Alla godkända anläggningar som håller förtecknade arter i inlandszon ska vara föremål för djurhälsobesök och djuren ska provtas för BKD i enlighet med Tabell 2 - Utrotningsprogram för BKD i inlandszon. Alla anläggningar blir riskklassificerade och anläggningens risknivå utgör frekvensen för hur ofta en anläggning ska ha djurhälsobesök och provtagning.

Tabell 2 - Utrotningsprogram för BKD i inlandszon⁶

Riskenivå	Antal hälsobesök per år på varje anläggning	Antal djur som ska provtas vid varje provtagningstillfälle
Hög	ett besök om året	30
Medelhög	ett besök vartannat år	30
Låg	ett besök vart tredje år	30

Mer information om djurhälsoövervakning på anläggningar där vattenlevande djur hålls finns på Jordbruksverkets webbsida.

Vattenbruksanläggningar som är anslutna till ett frivilligt kontrollprogram kan undantas från kravet på djurhälsobesök med provtagning för BKD, förutsatt att det frivilliga kontrollprogrammet innehåller djurhälsobesök och provtagning minst likvärdiga kraven i det obligatoriska programmet för BKD.⁷ Med frivilligt kontrollprogram avses ett godkänt frivilligt kontrollprogram som omfattar BKD i enlighet med Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2015:17) om frivillig organiserad hälsokontroll.⁸

4 Krav vid förflyttning

Förflyttning av levande djur utgör alltid en risk för att sprida sjukdomar från en plats till en annan. Några exempel på krav som alltid gäller vid förflyttning av vattenlevande djur är:

- Djuren får inte uppvisa några symptom på sjukdom.

---

foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll)

⁶ 2 kap. 1 och 2 §§ Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2024:6) om åtgärder för att begränsa spridning av bakteriell njurinflammation (BKD) hos vattenlevande djur.

⁷ 2 kap. 3 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2024:6) om åtgärder för att begränsa spridning av bakteriell njurinflammation (BKD) hos vattenlevande djur.

⁸ Definition i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2024:6) om åtgärder för att begränsa spridning av bakteriell njurinflammation (BKD) hos vattenlevande djur.

- Djuren ska komma från en vattenbruksanläggning eller ett område där det inte finns onormal dödlighet vars orsak inte har fastställts.⁹
- Vid förflyttningar av vattenlevande djur ska aktörer vidta lämpliga åtgärder för att se till att inte äventyra hälsostatusen på destinationen.¹⁰

4.1 Särskilda regler för BKD som gäller vid förflyttning

4.1.1 Regler som gäller vid förflyttning mellan vattenbruksanläggningar

Den aktör som för in mottagliga arter till sin anläggning i inlandszon ska försäkra sig om att provtagning har gjorts på mottagliga arter i den produktionsenhet som förflyttning ska ske från utan att BKD påvisats i proverna. Genom Jordbruksverkets BKD-föreskrift har kravet på provtagning inför förflyttningar sedan den 25 april 2024 skärps så att provtagning krävs även vid flytt mellan anläggningar inom inlandszon, såvida anläggningarna inte är registrerade som en ”grupp av anläggningar”. Provtagningen ska omfatta 30 djur från den senaste perioden som vattentemperaturen var 7–15 °C. Proverna ska i första hand ha tagits på djur med avvikande utseende eller beteende.¹¹ Denna provtagning kan kombineras med andra provtagningar som utförs på anläggningen exempelvis, provtagning som görs vid djurhälsobesök enligt avsnitt 3 Krav på djurhälsobesök och provtagning.

Vattenbruksanläggningar som är anslutna till ett frivilligt kontrollprogram kan undantas från kravet på provtagning, men omfattas då av det frivilliga kontrollprogrammets alternativa krav som ger minst likvärdig säkerhet.¹² Med frivilligt kontrollprogram avses ett godkänt frivilligt kontrollprogram som omfattar BKD i enlighet med Statens jordbruksverks föreskrifter om frivillig organiserad hälsokontroll.¹³

Den aktör som har fört in mottagliga arter till sin anläggning ska vid en offentlig kontroll kunna visa att dessa djur uppfyllde kraven vid tidpunkten för införandet.¹⁴

---

⁹ Artikel 196 i europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 av den 9 mars 2016 om överförbara djursjukdomar och om ändring och upphävande av vissa akter med avseende på djurhälsa.

¹⁰ Artikel 191 i europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 av den 9 mars 2016 om överförbara djursjukdomar och om ändring och upphävande av vissa akter med avseende på djurhälsa.

¹¹ 2 kap. 4 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2024:6) om åtgärder för att begränsa spridning av bakteriell njurinflammation (BKD) hos vattenlevande djur.

¹² 2 kap. 5 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2024:6) om åtgärder för att begränsa spridning av bakteriell njurinflammation (BKD) hos vattenlevande djur.

¹³ Definition i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2024:6) om åtgärder för att begränsa spridning av bakteriell njurinflammation (BKD) hos vattenlevande djur.

¹⁴ 2 kap. 4 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2024:6) om åtgärder för att begränsa spridning av bakteriell njurinflammation (BKD) hos vattenlevande djur.

De aktörer som tar in arter som är mottagliga för BKD till inlandszon måste antingen

- ta djuren från ett land, en zon eller en anläggningskrets som har fristatus för BKD,
- ta in djur som genomgått karantän¹⁵, eller
- uppfylla nationella bestämmelser som finns i 3 kap. 37–43 §§ Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2021:13) om registrering, godkännande, spårbarhet, förflyttning, införsel samt export med avseende på djurhälsa.

4.1.2 Nationella bestämmelser för att ta in arter som är mottagliga för BKD från andra medlemsstater till inlandszon

De nationella kraven innebär i de fall fristatus inte finns där djuren kommer ifrån följande:

Djuren ska komma från en anläggning i avsändarlandet där dessa krav är uppfyllda:

1. Avsändande anläggning har genomgått minst två hälsoinspektioner per år under de senaste två åren.
2. 30 stycken fiskar per avsändande anläggning har provtagits minst en gång per år för BKD. Den senaste provtagningen har gjorts inom en och en halv månad innan införsel till Sverige och samtliga provresultat har varit negativa.
3. Ingående vatten till anläggningen i avsändarlandet som djuren kommer från ska, naturligt eller genom behandling, vara fritt från smitta som kan överföras till vattenlevande djur.
4. Djuren får inte ha vaccinerats mot sjukdomen.
5. Det ska finnas naturliga eller konstgjorda barriärer mot närliggande vattendrag som hindrar vattenlevande djur från att komma in i eller lämna den avsändande anläggningen. Det ska även finnas åtgärder mot översvämning eller inläckage av vatten från närliggande vattendrag.
6. Vid sändningen ska djuren åtföljas av dokument som visar att villkoren ovan är uppfyllda.¹⁶

Provtagning och diagnostik ska ske i enlighet med vetenskapligt vedertagen metodik som Jordbruksverket beslutat. Proverna ska undersökas i ett laboratorium

---

¹⁵ Artikel 4 i kommissionens genomförandebeslut (EU) 2021/260 av den 11 februari 2021 om godkännande av nationella åtgärder för att begränsa effekterna av vissa sjukdomar hos vattenlevande djur i enlighet med artikel 226.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 och om upphävande av kommissionens beslut 2010/221/EU.

¹⁶ 3 kap 31 och 32 §§ Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2021:13) om registrering, godkännande, spårbarhet, förflyttning, införsel samt export med avseende på djurhälsa.

som använder de diagnosmetoder och förfaranden som godkänts av Europeiska unionens referenslaboratorium för den aktuella sjukdomen.

4.1.3 Nationella bestämmelser för att flytta arter som är mottagliga för BKD från kustzon till inlandszon

Aktörer får inte flytta vattenlevande djur från Sveriges kustzon till inlandszon eftersom det finns sjukdomar längs kusten som inte finns i inlandet. Om aktörer uppfyller vissa krav på provtagning och karantän innan förflyttning sker kan aktörer få undantag från förbudet att förflytta djuren.

Nybefruktad eller ögonpunktad rom från vildfångad laxartad fisk som har fångats eller sumpats i kustzon, nedanför vandringshinder för aktuell art, får flyttas till kläckeri i inlandszon om följande krav är uppfyllda:

1. Den vildfångade laxartade fisken genomgått provtagning med negativt resultat. Provtagningen innebär att all honfisk ska provtas individuellt för BKD genom organprovtagning. Om all fisk i odlingen kommer att planteras ut i kustområde kan provtagningsnivån för BKD reduceras till individuell provtagning av 50 procent av honfisken.
2. Rommen desinfekterats i buffrad jodoförlösning i minst 10 minuter och med minst 100 ppm fri jod.
3. Kläckeriet som tar emot rommen, i avvaktan på ett negativt skriftligt provresultat enligt punkt 1, håller rommen i ett utrymme som är avskilt från annan verksamhet samt, om inte frånloppsvattnet mynnar i kustområde, låter desinfektera alternativt infiltrera det utgående vattnet så att det är fritt från smitta som kan överföras till vattenlevande djur.¹⁷

4.1.4 Särskilda regler vid införsel från tredje land

Vattenlevande djur av mottagliga arter¹⁸ samt produkter av dessa får föras in i eller transiteras genom Sverige om de kommer från ett sjukdomsfritt tredjeland, territorium, zon eller anläggningskrets däri. Dessutom ska kraven i artiklarna 166–174 och 176 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2020/692 vara uppfyllda. Sändningen ska åtföljas av ett djurhälsointyg som utfärdats i enlighet

---

¹⁷ 3 kap. 28 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2021:13) om registrering, godkännande, spårbarhet, förflyttning, införsel samt export med avseende på djurhälsa.

¹⁸ Bilaga XXIX i kommissionens delegerade förordning (EU) 2020/692 av den 30 januari 2020 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 vad gäller bestämmelser för införsel till unionen samt förflyttning och hantering efter införsel av sändningar av vissa djur, avelsmaterial och produkter av animaliskt ursprung och produkter av animaliskt ursprung.

med förlaga till djurhälsointyg i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2020/2236 och som visar att djurhälsokraven är uppfyllda.¹⁹

I de fallen där fristatus inte finns på avsändande anläggning ska följande krav uppfyllas:

1. Avsändande anläggning har genomgått minst två hälsoinspektioner per år under de senaste två åren.
2. 30 stycken fiskar per avsändande anläggning har provtagits minst en gång per år för BKD. Den senaste provtagningen har gjorts inom en och en halv månad innan införsel till Sverige och samtliga provresultat har varit negativa.
3. Ingående vatten till anläggningen i avsändarlandet som djuren kommer från ska, naturligt eller genom behandling, vara fritt från smitta som kan överföras till vattenlevande djur.
4. Djuren får inte ha vaccinerats mot sjukdomen.
5. Det ska finnas naturliga eller konstgjorda barriärer mot närliggande vattendrag som hindrar vattenlevande djur från att komma in i eller lämna den avsändande anläggningen. Det ska även finnas åtgärder mot översvämning eller inläckage av vatten från närliggande vattendrag.
6. Vid sändningen ska djuren åtföljas av dokument som visar att villkoren ovan är uppfyllda.²⁰

Provtagning och diagnostik ska ske i enlighet med vetenskapligt vedertagen metodik som Jordbruksverket beslutat. Proverna ska undersökas i ett laboratorium som använder de diagnosmetoder och förfaranden som godkänts av Europeiska unionens referenslaboratorium för den aktuella sjukdomen.²¹

5 Åtgärder och begränsningar vid misstanke om BKD och bekräftad BKD på vattenbruksanläggning

5.1 Åtgärder och begränsningar vid misstanke om BKD

Misstanke om BKD finns när mottagliga arter har kliniska sjukdomstecken på BKD.²² Kliniska sjukdomstecken på BKD är när det är ökad dödlighet eller nedsatt

---

¹⁹ 3 kap. 38 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2021:13) om registrering, godkännande, spårbarhet, förflyttning, införsel samt export med avseende på djurhälsa.

²⁰ 3 kap. 31 och 32 §§ Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2021:13) om registrering, godkännande, spårbarhet, förflyttning, införsel samt export med avseende på djurhälsa.

²¹ 3 kap. 40–44 §§ Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2021:13) om registrering, godkännande, spårbarhet, förflyttning, införsel samt export med avseende på djurhälsa.

²² 3 kap. 1 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2024:6) om åtgärder för att begränsa spridning av bakteriell njurinflammation (BKD) hos vattenlevande djur.

allmäntillstånd hos mottaglig art i kombination med förändringar i inre organ kopplade till BKD-infektion.

Misstanke om BKD finns även när protein som uttrycks vid infektion med *Renibacterium salmoninarum* har påvisats i prov från djur eller produkter av sådana djur.²³

Vid misstanke om BKD ska undersökning utföras för att avfärda eller bekräfta smitta. BKD är bekräftad när DNA från *Renibacterium salmoninarum* har påvisats i prov²⁴.

Jordbruksverket kan efter riskbedömning besluta att vattenlevande djur inte får flyttas från en vattenbruksanläggning, eller besluta om ytterligare provtagning av mottaglig art på en vattenbruksanläggning, som befinner sig i smittskyddsmässig kontakt med en vattenbruksanläggning där misstanke om BKD föreligger.

Med stöd av lagen (2006:806) och förordningen (2006:815) om provtagning på djur, m.m. kan Jordbruksverket besluta om ytterligare åtgärder och begränsningar vid misstanke om BKD.

5.1.1 Aktörens skyldigheter

Vid misstanke om BKD ska aktören vidta följande åtgärder till dess att en veterinär informerar om något annat:

1. Om det är tekniskt möjligt, isolera alla enheter på anläggningen där misstänkt sjuka djur hålls.
2. Förhindra förflyttning av djur till och från anläggningen.
3. Journalföra alla besök och förflyttningar till och från anläggningen.
4. Hålla alla produkter, redskap, material eller ämnen som troligen är kontaminerade med sjukdomen isolerade och skyddade från andra vattenlevande djur.
5. Vidta lämpliga biosäkerhetsåtgärder för att undvika spridning av sjukdomen.²⁵

Vidare ska aktörer, efter begäran av Jordbruksverket, upprätta en förteckning över följande uppgifter och hålla den uppdaterad:

1. Arterna, kategorierna och kvantiteterna (antal, volym eller vikt) av alla vattenbruksdjur som hålls på anläggningen.

---

²³ 3 kap. 1 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2024:6) om åtgärder för att begränsa spridning av bakteriell njurinflammation (BKD) hos vattenlevande djur.

²⁴ 3 kap. 2 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2024:6) om åtgärder för att begränsa spridning av bakteriell njurinflammation (BKD) hos vattenlevande djur.

²⁵ 11 kap. 3 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2023:15) om förebyggande och bekämpning av vissa djursjukdomar.

2. Alla produkter, material eller ämnen som troligen är kontaminerade med eller troligen överför sjukdomen på anläggningen.
3. Dödligheten inom varje epidemiologisk enhet på anläggningen. Denna uppgift ska registreras dagligen.²⁶

Under tiden som utredning för att avfärda eller bekräfta smitta pågår får djuren inte avlivas. Djuren kan dock avlivas om det finns djurskyddsskäl.²⁷ Om djur har dött eller avlivats av djurskyddsskäl ska djuren hållas tillgängliga för undersökning av veterinär.²⁸

Aktören ska se till att det finns skyddskläder och material för rengöring och desinficering av personer, utrustning och transportmedel i enlighet med Jordbruksverkets instruktioner samt att använda skyddskläder tas om hand enligt instruktioner²⁹. Vidare ska aktören se till att personer som får besöka anläggningen:

1. Använder skyddskläder enligt instruktioner från ansvarig veterinär eller Jordbruksverket. Byte till och från skyddskläder ska ske på anvisad plats.
2. Att rengöring och desinfektion av händer och andra exponerade delar av kroppen ska utföras i enlighet med instruktioner från den ansvariga veterinären eller Jordbruksverket.
3. Transportmedel ska rengöras och desinficeras i enlighet med instruktioner från den ansvariga veterinären eller Jordbruksverket.³⁰

5.1.2 Provtagning

Provtagning för att bekräfta eller utesluta förekomst av BKD ska utföras av en veterinär som utses av Jordbruksverket eller annan person som utses av Jordbruksverket³¹. Provtagningen ska ske enligt instruktioner från Jordbruksverket och enligt instruktioner från laboratoriet som ska analysera proverna. Veterinären ska underrätta laboratoriet om att proverna är på väg samt skicka proverna skyndsamt³².

---

²⁶ 11 kap. 5 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2023:15) om förebyggande och bekämpning av vissa djursjukdomar.

²⁷ 11 kap. 6 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2023:15) om förebyggande och bekämpning av vissa djursjukdomar.

²⁸ 11 kap. 7 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2023:15) om förebyggande och bekämpning av vissa djursjukdomar.

²⁹ 11 kap. 16 och 20 §§ Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2023:15) om förebyggande och bekämpning av vissa djursjukdomar.

³⁰ 11 kap. 19 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2023:15) om förebyggande och bekämpning av vissa djursjukdomar.

³¹ 11 kap. 12 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2023:15) om förebyggande och bekämpning av vissa djursjukdomar.

³² 11 kap. 13 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2023:15) om förebyggande och bekämpning av vissa djursjukdomar.

5.2 Åtgärder och begränsningar vid bekräftad BKD på vattenbruksanläggning

Jordbruksverket kan med stöd av lagen och förordningen om provtagning på djur, m.m. besluta om ytterligare åtgärder och begränsningar vid bekräftad BKD utöver de som framgår i detta avsnitt.

5.2.1 Åtgärder som ska vidtas på anläggningen

När BKD har bekräftats på en anläggning ska aktören vidta följande åtgärder tills Jordbruksverket fattar beslut om särskilda åtgärder och begränsningar:

1. Djur får endast förflyttas till eller från vattenbruksanläggningen efter särskilt tillstånd från Jordbruksverket. Djur eller prov från djur får dock skickas till Statens veterinärmedicinska anstalt för analys.
2. Djur får endast förflyttas mellan epidemiologiska områden inom anläggningen efter särskilt tillstånd från Jordbruksverket.
3. Föremål inklusive båtar och redskap som kan vara kontaminerade med *Renibacterium salmoninarum* får inte föras från det epidemiologiska område i vilken de används.
4. Själv döda eller avlivade djur ska tas om hand och destrueras enligt anvisning från ansvarig veterinär.
5. Vattenbruksanläggningen ska spärras av så att obehöriga fordon inte kan köra in på området. Egna fordon ska parkeras utanför avspärningen. Om fordon som är nödvändiga för vattenbruksanläggningens drift måste föras in på området ska däck och hjulhus spolras och desinfekteras vid utfart från området.
6. Foderleveranser till anläggningen ska ske enligt anvisning från ansvarig veterinär³³.

Aktören ska se till att det på de platser som den ansvariga veterinären anvisar finns skyddskläder och material för rengöring och desinficering av personer, utrustning och transportmedel i enlighet med Jordbruksverkets instruktioner³⁴. Vidare ska aktören se till att personer som får besöka anläggningen:

1. Använder skyddskläder enligt instruktioner från ansvarig veterinär eller Jordbruksverket. Byte till och från skyddskläder ska ske på anvisad plats.
2. Att rengöring och desinfektion av händer och andra exponerade delar av kroppen ska utföras i enlighet med instruktioner från den ansvariga veterinären eller Jordbruksverket.

---

³³ 3 kap. 3 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2024:6) om åtgärder för att begränsa spridning av bakteriell njurinflammation (BKD) hos vattenlevande djur.

³⁴ 12 kap. 2 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2023:15) om förebyggande och bekämpning av vissa djursjukdomar.

3. Transportmedel ska rengöras och desinficeras i enlighet med instruktioner från den ansvariga veterinären eller Jordbruksverket.³⁵

5.2.2 Smittskyddsutredning

Ansvarig veterinär ska skyndsamt göra en smittskyddsutredning på en vattenbruksanläggning där BKD bekräftats. Smittskyddsutredningen ska i tillämpliga delar innehålla information om:

1. Vattenbruksanläggningens olika produktionsenheter och deras placering utmärkt på skiss eller karta.
2. Vilka kontakter som det senaste året förekommit mellan anläggningens olika produktionsenheter och med andra vattenbruksanläggningar.
3. Vilka utsättningar som har skett det senaste året.
4. Vilka arter som hålls och föds upp på vattenbruksanläggningen.
5. Djurens ålder och antal djur.
6. Eventuell sjuklighet i respektive produktionsenhet.

Utredningen ska vidare fastställa utbredning av smittan inom vattenbruksanläggningen, om möjligt ange hur smittan kan ha kommit till vattenbruksanläggningen och identifiera på vilka sätt smittan kan ha spridits vidare från vattenbruksanläggningen och i sådana fall vart. Smittskyddsutredningen ska utföras i samråd med Jordbruksverket och Statens veterinärmedicinska anstalt. Information ska ges fortlöpande till Jordbruksverket och Statens veterinärmedicinska anstalt.

Aktören ska bistå ansvarig veterinär och Jordbruksverket vid smittskyddsutredningen.

Jordbruksverket kommer att smittspåra bl.a. genom att provta vattenlevande djur av mottagliga arter på anläggningar som har sålt till eller köpt från den smittade anläggningen efter en riskbedömning.

5.2.3 Slakt eller avlivning av djur

Aktören ska se till att djuren inte avlivas förrän Jordbruksverket har beslutat att så ska ske³⁶.

Om anläggningen där BKD har bekräftats befinner sig i ett BKD-fritt vattenområde eller om djuren uppvisar kliniska sjukdomstecken på BKD ska djuren slaktas eller avlivas snarast möjligt och senast inom 30 dagar från att smittan bekräftades³⁷.

---

³⁵ 12 kap. 3 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2023:15) om förebyggande och bekämpning av vissa djursjukdomar.

³⁶ 12 kap. 6 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2023:15) om förebyggande och bekämpning av vissa djursjukdomar.

³⁷ 3 kap. 4 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2024:6) om åtgärder för att begränsa spridning av bakteriell njurinflammation (BKD) hos vattenlevande djur.

Om anläggningen där BKD har bekräftats befinner sig i ett vattenområde som inte är BKD-fritt kan djuren hållas tills de har uppnått slaktmogen vikt. Dock ska slaktmogen vikt uppnås inom 12 månader från det att BKD har bekräftats samt att djuren inte uppvisar kliniska sjukdomstecken på BKD. Om dessa villkor inte kan uppnås ska djuren slaktas eller avlivas inom 30 dagar från att smittan har bekräftats.³⁸

Aktören ska för varje epidemiologiskt område inom anläggningen dokumentera antal självdöda djur och antal djur med avvikande beteende som avlivas. Jordbruksverket och ansvarig veterinär ska ges tillgång till dokumentationen vid begäran.³⁹

5.2.4 BKD-fritt vattenområde

BKD-fritt vattenområde är vattenområde där BKD inte har bekräftats under de senaste tio åren, varken på hållna eller vilda djur av mottaglig art. Om BKD påvisas på en anläggning som ligger i ett BKD-fritt vattenområde kan vattenområdet fortsatt ses som BKD-fritt om djuren har slaktats eller avlivats inom 30 dagar från det att smittan påvisats. Detta kan då ske vid högst två tillfällen under en sexårsperiod.⁴⁰

Om BKD har påvisats på vilda djur så kan vattenområdet därifrån de provtagna djuren kom ses som BKD-fritt om en grundlig undersökning har gjorts på vilda djur av mottaglig art i det aktuella vattenområdet och BKD inte har bekräftats.⁴¹ Vad som utgör en grundlig undersökning behöver bedömas från fall till fall utifrån omständigheterna som råder i vattenområdet. Avsikten är inte att utföra en grundlig undersökning av vilda populationer i alla vattenområden i inlandszon. Däremot ska resultaten beaktas i de fall sådan provtagning gjorts.

5.2.5 Saneringsplan

En aktör som ansvarar för en vattenbruksanläggning där BKD konstaterats ska se till att rengöring och desinfektion sker i enlighet med en saneringsplan som upprättats av ansvarig veterinär och fastställts av Jordbruksverket⁴². Aktören ska bistå med de uppgifter som krävs för upprättandet av saneringsplanen. Saneringsplanen ska ange hur sanering ska göras av vattenbruksanläggningen, utrustning, kläder och skodon som använts på anläggningen, nät, båtar och annat

---

³⁸ 3 kap. 5 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2024:6) om åtgärder för att begränsa spridning av bakteriell njurinflammation (BKD) hos vattenlevande djur.

³⁹ 3 kap. 5 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2024:6) om åtgärder för att begränsa spridning av bakteriell njurinflammation (BKD) hos vattenlevande djur.

⁴⁰ Definition i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2024:6) om åtgärder för att begränsa spridning av bakteriell njurinflammation (BKD) hos vattenlevande djur.

⁴¹ Definition i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2024:6) om åtgärder för att begränsa spridning av bakteriell njurinflammation (BKD) hos vattenlevande djur.

⁴² 12 kap. 8 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2023:15) om förebyggande och bekämpning av vissa djursjukdomar.

material som kan vara smittförande ska ske och vilka desinfektionsmedel som ska användas och i vilken koncentration. Saneringsplanen ska också innehålla uppgifter om hur länge smittad produktionsenhet ska vara tom på djur efter sanering (tomtid).

När saneringen är utförd och tomtiden har passerat kan beslut om begränsningar på anläggningen hävas. Besluten kan hävas efter att den utredande veterinären har besiktigt anläggningen utan anmärkningar.

6 Åtgärder och begränsningar vid misstanke om BKD och bekräftad BKD hos vilda vattenlevande djur

När det misstänks eller bekräftats BKD hos vild vattenlevande djur kan Jordbruksverket efter en riskbedömning besluta om restriktioner för flytt av vattenlevande djur till eller från vattenbruksanläggningar i samma vattenområde.

När BKD bekräftats hos vild vattenlevande djur i ett vattenområde kan Jordbruksverket efter en riskbedömning besluta om regler för att begränsa smittrisker vid sportfiske eller annan aktivitet i vattenområdet, såsom krav på rengöring av sportfiskeutrustning och förbud mot att flytta båtar mellan det smittade vattenområdet och andra vattenområden.

6.1 Åtgärder när Jordbruksverket har fattat ett särskilt beslut om att fastställa en smittad zon vid bekräftad BKD på vilda vattenlevande djur

Förflyttningar av vattenlevande djur och produkter av sådana djur från den smittade zonen får endast genomföras med tillstånd från Jordbruksverket eller den länsstyrelse som Jordbruksverket bestämmer. Ansökan om tillstånd ska skickas till Jordbruksverket eller den länsstyrelse som Jordbruksverket bestämmer och innehålla följande uppgifter:

1. Avsändarens namn och kontaktuppgifter.
2. Namn och kontaktuppgifter till den som ska utföra förflyttningen.
3. Datum och tidpunkt för förflyttningen.
4. Orsaken till förflyttningen.
5. Från respektive till vilken anläggning eller annan plats djuren eller produkterna förflyttas samt planerad resväg.
6. Registreringsnummer på den eller de transportbilar som ska användas vid förflyttningen. Om släp ska användas ska även registreringsnumret på släpet anges.
7. Uppgifter om vad som ska förflyttas:
  - a. Om det är djur som ska förflyttas ska djurart samt om möjligt antalet djur av varje djurart alternativt djurens samlade biomassa anges.

- b. Om det är produkter som ska förflyttas ska typ och mängd samt eventuell märkning anges. Om det är kadaver som transporteras ska art och om möjligt antal anges. En ansökan enligt första stycket ska göras senast tre arbetsdagar före den planerade förflyttningen. För sådana förflyttningar som måste ske inom tre dagar från beslutet om den smittade zonen ska ansökan göras så fort som möjligt.⁴³

Alla material, redskap eller ämnen som är kontaminerade eller kan ha kontaminerats av vilda vattenlevande djur av berörda arter i den smittade zonen ska genomgå rengöring och desinfektion eller bortskaffas i enlighet med Jordbruksverkets instruktioner.⁴⁴

Animaliska biprodukter från vilda vattenlevande djur i den smittade zonen ska bortskaffas i enlighet med Jordbruksverkets instruktioner.⁴⁵ Den som i en smittad zon hanterar hela eller delar av djurkroppar från vilda vattenlevande djur som är eller misstänks vara smittade med BKD, ska vid kontakten med dessa vidta biosäkerhetsåtgärder och använda skyddskläder i enlighet med Jordbruksverkets instruktioner. Samma sak gäller för den som hanterar produkter av vilda vattenlevande djur eller annat material som är eller kan vara kontaminerade med det aktuella smittämnet.⁴⁶

7 Användning av vaccin mot BKD

I dagsläget finns det inget vaccin mot BKD på marknaden som är tillräckligt effektivt. Därmed används inte vaccin som en åtgärd i Sverige.

8 Ersättning

Enligt 18 § förordningen om provtagning på djur, m.m. får Jordbruksverket meddela föreskrifter om ersättning enligt 19 a § lagen om provtagning på djur, m.m. I lagen anges att ersättning av statsmedel kan, om det finns särskilda skäl, lämnas för kostnader eller förluster som uppkommit på grund av

1. sådana beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av lagen som syftar till att kartlägga förekomst av, fastställa frihet från, kontrollera eller förebygga och hindra spridning av djursjukdomar, eller
2. sådana föreskrifter meddelade med stöd av lagen som har det syfte som anges i 1.

---

⁴³ 13 kap. 2 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2023:15) om förebyggande och bekämpning av vissa djursjukdomar.

⁴⁴ 13 kap. 3 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2023:15) om förebyggande och bekämpning av vissa djursjukdomar.

⁴⁵ 13 kap. 4 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2023:15) om förebyggande och bekämpning av vissa djursjukdomar.

⁴⁶ 13 kap. 5 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2023:15) om förebyggande och bekämpning av vissa djursjukdomar.

I samma bestämmelse anges vidare att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om förutsättningarna för att ersättning ska kunna lämnas och om de kostnader och förluster som ska kunna ersättas.

Av Jordbruksverkets regleringsbrev framgår av villkoren för anslag 1:6 om bekämpning av smittsamma djursjukdomar att anslagsposten får belastas med utgifter i enlighet med bestämmelser som regeringen meddelar i varje enskilt fall samt för ersättning enligt epizootilagen (1999:657), zoonoslagen (1999:658) och lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m. eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagarna. Beträffande stöd till företag får medel disponeras för utgifter i enlighet med villkoren i 1 kap. och artikel 26 i kommissionens förordning (EU) nr 2022/2472. Stöd får inte betalas ut till ett företag som är föremål för ett oregerat återbetalningskrav till följd av ett tidigare kommissionsbeslut som förklarar ett stöd olagligt och oförenligt med den inre marknaden.

Aktörer som driver en vattenbruksanläggning där BKD bekräftats kan ansöka om ersättning för

1. Kostnader för slakt, avlivning och destruktion av djur.
2. Förlust av värdet på djur.
3. Kostnader för destruktion av animaliska produkter och produkter som är kopplade till djur.
4. Kostnader för desinfektion eller sanering av anläggning och utrustning utöver normal rengöring.
5. Produktionsbortfall som uppkommer under tiden som bekämpningsåtgärderna pågår, dock längst för en sammanhängande tid om 24 månader.
Produktionsbortfall beräknas genom att uteblivna intäkter minskas med inbesparade kostnader.

De kan också söka om ersättning för egen och anställdas arbetsinsats. För inhyrd arbetskraft lämnas skälig ersättning med högst det belopp som aktören betalat.⁴⁷

Jordbruksverket kan lämna ersättning med högst femtio procent av de kostnader och förluster som anges ovan. Om vattenbruksanläggningen är ansluten till ett frivilligt kontrollprogram kan dock ersättning med högst sjuttio procent lämnas. Med frivilligt kontrollprogram menar vi ett godkänt frivilligt kontrollprogram som omfattar BKD i enlighet med Statens jordbruksverks föreskrifter om frivillig organiserad hälsokontroll.⁴⁸

---

⁴⁷ 4 kap. 1 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2024:6) om åtgärder för att begränsa spridning av bakteriell njurinflammation (BKD) hos vattenlevande djur.

⁴⁸ 4 kap. 2 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2024:6) om åtgärder för att begränsa spridning av bakteriell njurinflammation (BKD) hos vattenlevande djur.

Ersättningen kan jämkas om aktören uppsåtligt eller genom vårdslöshet själv har medverkat till kostnaden eller förlusten.⁴⁹ Vårdslöshet bör innefatta att inte följa upprättade rutiner för biosäkerhet (biosäkerhetsplan) enligt EU:s djurhälsoförfordning samt dess underakter samt att inte följa en föreskrift eller ett beslut som har meddelats för att förebygga eller hindra spridning av sjukdomen, som till exempel en saneringsplan.

Värdering av djuren kan göras enligt schablon som framgår av Jordbruksverkets beslut eller, om schablon saknas, av värderingsman som utses av Jordbruksverket.⁵⁰ Om en värderingsman utses av Jordbruksverket har värderingsmannen rätt till motsvarande ersättning som ges till värderingsmän enligt Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2006:2) om ersättning till laboratorier och värderingsmän för kostnader vid bekämpning av sjukdomar enligt zoonoslagen (1999:658) och epizootilagen (1999:657).⁵¹

Ansökan om ersättning ska göras hos Jordbruksverket inom sex månader från den dag som beslut om begränsningar eller andra villkor på anläggningen enligt 6 § 5 förordningen om provtagning på djur m.m. upphävs av Jordbruksverket. Gör inte ansökan inom den angivna tiden är rätten till ersättning förlorad.⁵² I ansökan ska dessa uppgifter uppges:

1. sökandens namn och personnummer eller organisationsnummer,
2. adress, telefonnummer och e-post,
3. postgironummer alternativt bank och bankkontonummer, och
4. specificerade yrkanden om ersättning för kostnader och förlorat djurvärde respektive produktionsbortfall samt det sammanlagda ersättningsyrkandet.⁵³

Till ansökan ska följande bifogas:

1. Fakturakopior och verifikationer avseende betalningstransaktioner som styrker erlagda utgifter.
2. Specificerad redovisning av arbetstid i samband med eget nedlagt arbete vid bekämpning.

---

⁴⁹ 4 kap. 3 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2024:6) om åtgärder för att begränsa spridning av bakteriell njurinflammation (BKD) hos vattenlevande djur.

⁵⁰ 4 kap. 4 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2024:6) om åtgärder för att begränsa spridning av bakteriell njurinflammation (BKD) hos vattenlevande djur.

⁵¹ 4 kap. 5 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2024:6) om åtgärder för att begränsa spridning av bakteriell njurinflammation (BKD) hos vattenlevande djur.

⁵² 4 kap. 8 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2024:6) om åtgärder för att begränsa spridning av bakteriell njurinflammation (BKD) hos vattenlevande djur.

⁵³ 4 kap. 6 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2024:6) om åtgärder för att begränsa spridning av bakteriell njurinflammation (BKD) hos vattenlevande djur.

3. Förteckning över inredning och inventarier som har kasserats i samband med sanering, och som anges i saneringsplanen, med särskilt angivande av anskaffningsvärde och ålder.
4. Värderingsdokument om värdet inte framgår av schablon enligt 4 §.

Om ansökan omfattar ersättning för produktionsbortfall ska även följande bifogas:

1. Produktionsdata för den drabbade produktionen.
2. Bokföringsmaterial såsom resultat- och balansräkning för de tre senaste åren.
3. I förekommande fall uppgifter från produktionsgrenskalkyl.⁵⁴

Den som ansöker om ersättning ska ange om denne har fått eller kommer att få andra ersättningar på grund av bekräftat fall av BKD på anläggningen samt, i förekommande fall, uppgifter om dessa ersättningar.⁵⁵

Aktörer är helt eller delvis återbetalningsskyldiga om de har lämnat oriktiga uppgifter eller på annat sätt har orsakat att ersättningen lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp. De är även återbetalningsskyldiga om ett villkor för ersättningen enligt Europeiska unionens regler om statligt stöd inte har följts eller ersättningen av någon annan orsak har lämnats felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren borde ha insett detta.⁵⁶

---

⁵⁴ 4 kap. 7 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2024:6) om åtgärder för att begränsa spridning av bakteriell njurinflammation (BKD) hos vattenlevande djur.

⁵⁵ 4 kap. 9 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2024:6) om åtgärder för att begränsa spridning av bakteriell njurinflammation (BKD) hos vattenlevande djur.

⁵⁶ 4 kap. 10 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2024:6) om åtgärder för att begränsa spridning av bakteriell njurinflammation (BKD) hos vattenlevande djur.